

ALKOHOLPOLITISKE
RETNINGSLINJER
FOR
HATTFJELLDAL KOMMUNE
I
PERIODEN 2025-2027

Vedtatt i KS sak 18/2025 den 18.06.2025

Innholdsfortegnelse

1 Innledning	3
1.1. Formål	3
1.2. Overordnede målsettinger	3
2 Generelle bestemmelser for salgs- og skjenkebevillinger i kommunen	4
2.1 Bevillingsperioden	4
2.2 Saksbehandling	4
2.2.1 Søknad	4
2.2.2 Saksbehandlingsprosess	5
2.2.3 Endring av alminnelige salgs- og skjenkebevillinger	5
2.2.4 Styrer og stedfortreder	5
2.2.5 Enkeltanledning	5
2.3 Vilkår ved salgs - eller skjenkebevilling	5
2.4 Antall bevillinger	6
2.5 Sosialpolitiske hensyn og alkoholfrie soner	6
2.5.1 Overordnet prinsipp	6
2.5.2 Alkoholfrie soner:	6
2.6 Bevillingsgebyr	6
2.6.1 Fastsettelse	6
2.6.2 Omsetningsoppgaver	7
2.6.3 Kommunens bruk av bevillingsgebyr	7
2.7 Kunnskapsprøven om alkoholloven	7
3 Salgsbevillinger for alkoholholdig drikk	7
3.1. Definisjon	7
3.2 Dagligvarebutikk	8
3.3 Salgstid	8
3.4 Åpningstid i butikk utover salgstid	8
3.5 Vilkår	8
4 Alminnelige skjenkebevillinger	8
4.1 Definisjon	8
4.2 Skjenketid	9
4.3 Generelle vilkår ved skjenking:	9
5 Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger	9
5.1 Kommunens kontrollansvar	9
5.2. Hva kontrollen omfatter	10
5.3 Hyppighet	10
6 Sanksjoner for brudd på alkohollovgivningen	10
6.1 Prikktildeling	10

6.2 Vilkår for prikktildeling.....	10
6.3 Saksbehandling ved prikktildeling.....	10
6.4 Inndragning av bevilling.....	10
7. Revisjon av retningslinjene.....	11

1 Innledning

Alkoholpolitiske retningslinjer inngår som en del av Hattfjelldal kommunes rusmiddelpolitiske handlingsplan:

“Din rus, ditt liv, felles ansvar” vedtatt av kommunestyret den 16.12.2015.

Retningslinjene gjelder som et supplement til:

- Lov om omsetning av alkoholholdig drikk mv. av 02.06.1989 nr. 27.
- Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. av 08.06.2005 nr. 538.

1.1. Formål

Hattfjelldal kommune har som målsetting å føre en bevillingspolitikk som i størst mulig grad begrenser alkoholens samfunnsmessige og individuelle skadevirkninger, samtidig som den sikrer næringslivet likebehandling og forutsigbare rammevilkår.

Hattfjelldal kommune ønsker at de alkoholpolitiske retningslinjene skal ses i et folkehelseperspektiv så vel som i et næringspolitisk perspektiv.

De alkoholpolitiske retningslinjene skal sørge for at skjenking og salg av alkohol skjer på en forsvarlig måte og i henhold til alkohollovens bestemmelser.

Retningslinjene gjelder for alle som søker ny bevilling eller innehar salgs- eller skjenkebevilling.

1.2. Overordnede målsettinger

Hattfjelldal kommune skal ved behandling av bevillingssøknader foreta en individuell alkoholpolitisk vurdering. Kommunen skal til enhver tid ta sosialpolitiske hensyn med i vurderingen når nye bevillinger blir gitt.

Folkehelseperspektivet skal også ligge til grunn for kommunens alkoholpolitikk. Folkehelsearbeid er samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.

For Hattfjelldal kommune er det en målsetting å redusere skadevirkningene alkoholforbruket påfører den enkelte, deres familier og samfunnet.

Hattfjelldal kommune skal føre en ansvarlig alkoholpolitikk:

- Hindre overskjenking.

- Hindre skjenking av mindreårige.
- Heve debutalderen for alkohol gjennom holdningsskapende og forebyggende tiltak rettet mot barn, unge og foreldre.
- Ivareta alkoholfrie soner, spesielt i forhold til barn og ungdom.
- Ivareta næringslivsinteresser på forsvarlig vis.

2 Generelle bestemmelser for salgs- og skjenkebevillinger i kommunen

Lovgrunnlaget for forvaltning av salgs- og skjenkebevillinger er:
 Lov om omsetning av alkoholholdig drikk mv. av 02.06.1989 nr. 27 og Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. av 08.06.2005 nr. 538.

<https://www.helsedirektoratet.no/rundskriv/alkoholloven>

2.1 Bevillingsperioden

Alminnelige salgs- og skjenkebevillinger gis for inntil fire år og gjelder senest til 30. september i året etter at nytt kommunestyre tiltrer.

Innen bevillingsperiodens utløpsdato tar kommunen av eget initiativ samtlige aktive alminnelige salgs- og skjenkebevillinger opp til ny politisk behandling. En forutsetning er at kommunen har mottatt omsetningsoppgaver som viser at bevillingen var i aktiv bruk foregående år.

Dersom bevillingshaver søker endringer i sin bevilling for ny bevillingsperiode, må dette fremmes skriftlig til kommunen innen 1.mars det året bevillingen utløper.

2.2 Saksbehandling

Hattfjelldal kommune skal ha en forsvarlig håndtering av alle søknader i tråd med bestemmelser gitt i forvaltningsloven, alkoholloven, forskrifter og kommunale planer.

2.2.1 Søknad

Søknad om salgs- eller skjenkebevilling skal leveres på fastsatt skjema. Gjeldende skjema skal ligge tilgjengelig på kommunens hjemmeside.

Nødvendig dokumentasjon som fremkommer av søknadskjemaet skal vedlegges søknaden.

Søknader om alminnelig bevilling skal sendes til politiet, sosialtjeneste samt skatte- og avgiftsmyndighetene før saken behandles.

Søknader om bevilling til enkeltanledninger og ambulerende bevillinger skal sendes til politiet for uttale.

2.2.2 Saksbehandlingsprosess

Alminnelige salgs- og skjenkebevillinger skal behandles av kommunestyret. Søknader om ambulerende skjenkebevillinger og skjenkebevillinger til enkeltanledninger behandles administrativt. Før vedtak kan fattes skal det innhentes ulike uttalelser og nødvendig dokumentasjon være på plass, derfor må noe saksbehandlingstid påregnes.

Søknad om bevilling til enkeltanledning, ambulerende bevilling, utvidet skjenkebevilling og/eller endringer for enkeltanledning bør være inne hos kommunen senest 14 dager før arrangementet skal finne sted.

2.2.3 Endring av alminnelige salgs- og skjenkebevillinger

Endringer i alminnelige salgs- og skjenkebevillinger som ikke krever behandling av kommunestyret, avgjøres administrativt av kommunedirektøren eller den slik myndighet delegeres til.

2.2.4 Styrer og stedfortreder

For hver bevilling skal det utpekes en styrer/ansvarshavende og en stedfortreder. Det kan gjøres unntak fra kravet om stedfortreder når det vil virke urimelig bl.a. av hensyn til salgs- eller skjenkestedets størrelse.

Ved bevilling til enkeltanledninger/ambulerende bevillinger skal enten ansvarshavende eller stedfortreder være til stede under hele arrangementet. Det kan gis fritak fra kravet om stedfortreder dersom arrangementets karakter tilsier at det er tilstrekkelig med en ansvarshavende.

2.2.5 Enkeltanledning

Det kan innvilges skjenkebevilling for enkeltanledning med inntil 6 dager.

2.3 Vilkår ved salgs - eller skjenkebevilling

Kommunestyret står fritt til å sette vilkår for den enkelte salgs- og skjenkebevilling i medhold av alkoholoven § 4-3.

Slike vilkår kan være blant annet:

- Tilstrekkelig vakthold, om nødvendig i samråd med politiet.
- Fysisk avgrensning av skjenkeområder.
- Aldersgrenser.
- Alderskrav til arrangør.
- Krav om kunnskapsprøve ved større arrangement (enkeltanledninger).

2.4 Antall bevillinger

Det settes ikke tak på antall salgs- og skjenkesteder i kommunen. Det gjøres konkrete og helhetlige vurderinger ved nye søknader om alminnelige bevillinger.

2.5 Sosialpolitiske hensyn og alkoholfrie soner

Hattfjelldal kommune har et særlig fokus på å ivareta hensynene til barn og unge.

2.5.1 Overordnet prinsipp

Hattfjelldal kommune har som overordnet prinsipp at arrangement som innvilges skjenkebevilling skal ha aldersgrense på minimum 18 år.

2.5.2 Alkoholfrie soner:

Hattfjelldal kommune ønsker å sikre at både barn, unge, familier og andre, skal kunne ferdes på arrangement uten å bli eksponert for alkohol.

- Det gis ikke skjenkebevilling til idretts- og fritidsarrangementer for barn og unge.
- Arrangement med tydelig familieprofil skal i utgangspunktet være alkoholfritt. Etter vurdering kan det godkjennes å tillate alkoholservering i tilknytning til salg av mat på et begrenset område, f.eks. i serveringstelt. Dette skal ikke være i direkte tilknytning til stedene hvor aktiviteter rettet mot barn og unge foregår
- Skjenking på idretts- og motorsportsanlegg kan kun finne sted i tilknytning til matservering og på avgrenset område
- Ved fester, konserter, festivaler etc. hvor det gis skjenkebevilling til enkeltanledning, skal arrangementet ha aldersgrense på minimum 18 år. Ved salg av alkoholholdig drikk gruppe 3 (brennevin) skal aldersgrensen være 20 år.

2.6 Bevillingsgebyr

Bevillingshavere med salgs- og skjenkebevilling plikter å betale bevillingsgebyr.

2.6.1 Fastsettelse

Gebyr for alminnelig bevilling og enkeltanledninger fastsettes for ett år av gangen i medhold av alkoholloven § 7-1, jfr. alkoholforskriften kapittel 6 under kommunestyrets budsjettbehandling.

For ambulerende bevilling kreves maksimalt bevillingsebyr beløp, jfr. alkoholforskriften § 6-2.

2.6.2 Omsetningsoppgaver

Alle bevillingshavere med alminnelig salgs- og skjenkebevilling plikter å levere oppgave over faktisk omsatt mengde alkohol for året før (omsetningsoppgave) til Hattfjelldal kommune innen 1. mars hvert år. Vedlagt omsetningsoppgaven skal det følge dokumentasjon fra alle leverandører.

2.6.3 Kommunens bruk av bevillingsgebyr

Inntekten fra bevillingsgebyr skal gå til dekning av kommunens utgifter knyttet til salgs- og skjenkekontroll.

Ved et eventuelt overskudd skal midlene fortrinnsvis benyttes til rusforebyggende arbeid for barn og unge.

2.7 Kunnskapsprøven om alkoholloven

Hattfjelldal kommune skal legge til rette for at alle i kommunen som ønsker å avlegge kunnskapsprøve i alkoholloven gis anledning til det.

Kunnskapsprøve om alkoholloven skal være avlagt og bestått av både styrer og stedfortreder før alminnelig salgs- eller skjenkebevilling innvilges. I særlige tilfeller kan det gjøres unntak for stedfortreder i den forstand at prøve må være bestått innen den tidsfrist som fastsettes i bevillingsvedtaket

Etter kapasitet kan andre utenfor kommunen også få avlagt kunnskapsprøver.

Gebyr for avleggelse av kunnskapsprøven innkreves etter fastsatt sats i forskrift.

Dersom prøvedeltaker ikke består, kan det gis 1 ny prøve senere samme dag hvis administrasjonen har ledig kapasitet til å gjennomføre prøve. Dersom prøvedeltaker stryker 2 ganger gis karantene på 7 dager før man kan fremstille seg for ny prøve. Det innkreves nytt gebyr for hver enkelt prøve.

Ved bestått kunnskapsprøve utstedes diplom til prøvedeltakeren.

3 Salgsbevillinger for alkoholholdig drikk

3.1. Definisjon

Med salg forstås overdragelse av alkoholholdig drikk til forbruker mot vederlag for drikking utenfor salgsstedet, jfr. Alkohollovens § 1-4.

3.2 Dagligvarebutikk

Det kan gis tillatelse til salg av alkoholholdig drikk med inntil 4,7 vol % fra dagligvarebutikk. Med dagligvarebutikk menes enhver forretning som driver salg av alminnelige dagligvarer.

3.3 Salgstid

Hattfjelldal kommune vedtar at salgstidene for alkoholholdig drikk kan følge maksimaltidene i alkoholloven, jfr. § 3-7:

- Mandag - fredag fra kl. 08.00 til kl. 20.00
- Lørdager og hverdager før bevegelige helligdager fra kl. 08.00 til kl. 18.00.
- Dagen *før* Kristi Himmelfartsdag, dagen *før* 1. mai og dagen *før* 17.mai er salgstiden fram til kl. 20.00 dersom ikke annet fremgår av bevillingsvedtaket.
- Salg av alkoholholdig drikk kan ikke skje på søn- og helligdager, samt 1. og 17. mai.
- Pinseaften skal alt salg avsluttes kl. 16.00.
- Salgstidene for det enkelte utsalgssted fastsettes i bevillingsvedtaket.

3.4 Åpningstid i butikk utover salgstid

Bevillingshaver har ansvaret for at alkoholholdig drikk utover salgstiden ikke er tilgjengelig for kundene. Kommunen setter vilkår om at all alkoholholdig drikk skal være betalt innen salgstidens slutt. Dette betyr at betaling ikke kan skje etter salgstidens slutt selv om kunden har forsynt seg med varen før salgstidens utløp.

3.5 Vilkår

Hattfjelldal kommune setter følgende generelle vilkår ved salgsbevilling:

- Alkoholholdig drikk skal ikke plasseres ved inngangsparti eller ved forretningens kasser.
- Det skal være klare skiller ved plassering av brus og rusbrus, samt ved plassering av øl og lettøl.
- Informasjonsmateriell for alder og legitimasjon skal plasseres godt synlig i salgslokalet og ved kassen.
- Det skal foreligge internkontrollsystem iht. alkoholforskriftens bestemmelser, innen 3 måneder etter at salgsbevilling er gitt.

4 Alminnelige skjenkebevillinger

4.1 Definisjon

Med skjenking forstås salg for drikking på stedet, jfr. Alkohollovens § 1-4.

4.2 Skjenketid

Det kan gis tillatelse til skjenking av alkoholholdig drikk med lavere enn 22 volumprosent alkohol (alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2) innenfor følgende tidsrom:
Alle dager fra kl. 08.00 til kl. 02.00.

Det kan gis tillatelse til skjenking av alkoholholdig drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer (alkoholholdig drikk gruppe 3) innenfor følgende tidsrom:
Alle dager fra kl. 13.00 til kl. 02.00.

Skjenketidene for det enkelte skjenkested fastsettes i bevillingsvedtaket.

Skjenketidene kan variere mellom ulike skjenkested dersom det foreligger saklig grunn til det, men urimelig forskjellsbehandling skal ikke forekomme.

For skjenking utendørs gjelder de samme tidsbegrensninger som satt over, dersom ikke annet er fastsatt i bevillingsvedtaket.

4.3 Generelle vilkår ved skjenking:

- Konsum av skjenket alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp.
- På overnattingssteder kan det skjenkes alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2 til overnattingsgjester uten hensyn til de begrensningene som er fastsatt for skjenketiden i § 4-4. Med "overnattingssted" menes utleie av rom mot betaling. Det er en forutsetning at skjenking til overnattingsgjester skjer utenfor overnattingsstedets ordinære skjenkesteder. Skjenking til stedets overnattingsgjester vil for eksempel kunne skje i resepsjonen eller på rommene (minibar, romservice). Spesifikk bevilling skal fremgå av bevillingsvedtaket.
- Mindreårige (barn under 18 år) har ikke adgang til skjenkesteder etter kl. 22.00. Unntak her er overnattingssteder og skjenkesteder med matservering som hovedkonsept. Ved overnattingssteder og skjenkesteder med matservering som hovedkonsept må mindreårige være i følge med foreldre/foresatte etter kl. 22.00 (på skjenkearealene). Den enkelte bevillingshaver er ansvarlig for å sikre at mindreårige ikke får tilgang på alkohol.

5 Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger

5.1 Kommunens kontrollansvar

Kontroll med salgs- og skjenkesteder skal skje i henhold til alkoholforskriften kap. 9.

Kommunen har ansvar for kontroll med utøvelsen av kommunal bevilling til skjenking av alkoholholdig drikk og kommunal bevilling til salg av alkohol.

5.2. Hva kontrollen omfatter

Kontrollen skal særlig omfatte salgs- og skjenketidene, aldersgrensebestemmelsene, og at det ikke selges eller skjenkes til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler. Kontrollen skal til enhver tid være rettet mot de forhold som synes hensiktsmessige etter en vurdering av de lokale forhold.

5.3 Hyppighet

Salgs- og skjenkestedene skal kontrolleres så ofte som behovet tilsier. Hvert sted skal kontrolleres minst en gang årlig. Kommunen skal i henhold til alkoholloven årlig utføre minst tre ganger så mange kontroller som de har salgs- og skjenkesteder. Det benyttes eksterne kontrollører.

6 Sanksjoner for brudd på alkohollovgivningen

6.1 Prikktildeling

Det skal tildeles et bestemt antall prikker ved brudd og overtredelser i tråd med alkoholforskriften kap. 10 . Forskriften regulerer antall prikker som kan tildeles.

6.2 Vilkår for prikktildeling

Prikktildeling skal skje dersom salgs- og skjenkekontroll eller rapport fra andre myndigheter, avdekker at innehaver av kommunal salgs- eller skjenkebevilling ikke har oppfylt følgende:

- plikter etter alkoholloven
- bestemmelser gitt i medhold av alkoholloven
- bestemmelser i lov eller i medhold av lov som har sammenheng med alkoholovens formål,
- eller plikter som følger av vilkår i bevillingsvedtaket.

6.3 Saksbehandling ved prikktildeling

Der det foreligger grunnlag for prikktildeling, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel til bevillingshaver om tildeling av prikker, jf. forvaltningsloven § 16. Kommunestyret fatter enkeltvedtak om tildeling av prikker.

6.4 Inndragning av bevilling

Dersom tildeling av prikker danner grunnlag for inndragning, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om inndragning av bevillingen, jf. forvaltningsloven § 16. Kommunestyret fatter enkeltvedtak om inndragning av bevilling på grunnlag av

tildeling av prikker. Kommunen bør iverksette vedtak om inndragning innen fire uker etter vedtaksdato.

7. Revisjon av retningslinjene

Alkoholpolitiske retningslinjer følger valgperioden og skal revideres hvert 4. år.